

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: *Nincs olcsósági hullám a pesti piacon*

Forrás:

A Nép

Bsp.
(Hely)

1921. V/5
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinymoda 1920

Nincs olcsósági hullám a pesti piacon

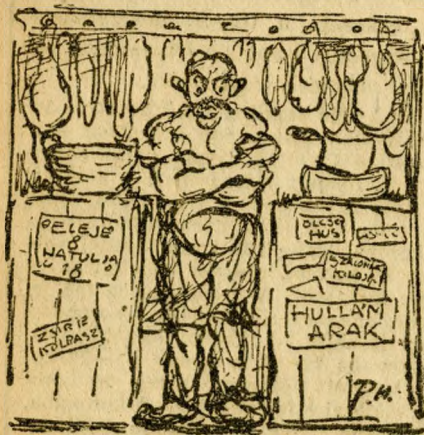
Séta a Dunaparton és a csarnokban — Csak a hus olcsóbbodott — A számoéca karriert csinál — A láncosok és a „fehér terror“

— A NÉP tudósítójától. —

Budapest, jun. 4.

— Enni muszáj! — nyögte barátom, a köztisztviselő, mikor június elseji gondját panasolta a csarnokban, ahol egy kis borjuhust, salátát, ujkrumplit és epret vásárolt.

— Nem is éltek ti olyan rosszul — évődtem vele, mikor szemlét tartottam a piaci kosár tartalmán.

a következő fizetésig ugys nyomor és kinlódás a programunk.

A csarnokban szinte türheteretlen a tolongás. Szombat van és hozzá hónap eleje, amikor a legszegényebb tisztviselőnek is van némi pénze, amelyért élelmet, húst, ruhát, cipőt vehet, pénz, amely nyugalmat, elégedettséget és biztonságot, erőt teremt néhány muló napra, pénz, amelyért venni kell valamit, addig amíg van, mert holnap már elfogy, elolvad, elviszi a gáz, a szabó, a szuszter, a gyerekek, a trafik, a mult hónap kisebb-nagyobb hitelezői és holnapután ott áll kifosztottan uj és sötét gondok előtt a család feje, az ur, akinél százszor különb dolga van cselédjének is — ha ugyan van cselédje. Itt a csarnokban már alig látni cselédet. A kövér szakácsnők, a takaros szobaleányok, a piros-pozsgás mindenek tipusa kezd kivészni és már régen helyet adott a pongyolás, de kalapos naccságának, a kitérdelt, rojtos nadrágu családapáknak, a család leánytagjainak, akik maguk végzik bevásárlásaikat.

Árutól roskadnak a husüzletek.

A boldog háborúelőtti időre emlékeztető bőség van a csarnokban. Olcsóbb lett a hus! — állapítja meg örömmel a publikum, megpillantva a táblákat, amelyek az árak esetét jelzik. *Egy kiló gulyáshus tizenöt korona, marhafelsár, leveshus, pecsenyehus harminc korona!* Ezt hirdeti

Forgács István bodejanak arjelző táblája. De csodálatosképpen nem itt tolonganak a vevők, hanem a drágább helyeken.

— Az ostobák nem hiszik, hogy jó húst adok ezért a pénzért — mondotta a kiszolgáló és inkább veszik a drágát, mert abban több bizalmuk van. És egy nagy beszózott sertésoldal alól egy másik, elrejtett táblát húz ki Forgács mester, diszkrétén mutatva az ott felírt árakat: *gulyás nyolc, marha eleje tizennyolc korona.*

— Be kellett vonnom a táblát, mert a nép azt hitte, hogy romlott húst árulok — magyarázta — és fel kellett emelnem az árakat duplájára. Így már inkább veszik. Így csinálja a közönség maga a drágaságot!

A marhahus és borjuhust hirtelen olcsóbbodásának magyarázatát hamar megkaptuk. Az történt egyszerűen, hogy Ausztria újabban Jugoszláviából szerzi be husszükségletét, ahol sokkal olcsóbban jut hozzá, mint nálunk. Így azután hihetetlen mennyiségű levágott áru maradt az eladók nyakán, és miután a rekkenő hőségben és a jég hiány miatt az árut elartani nem lehet, sietve piacra vetik, amíg meg nem romlik. Azután a husfogyasztás is csökken ilyenkor, mert több zöldfőzeléket lehet már enni. A husarak olcsóbbodása így is csak elvételre jut kifejezésre. A legtöbb mészáros kétségbeesetten ragaszkodik ma is a hatvan-nyolcvan söt kilencven koronás husárhoz. Az, hogy nem vásárol senki náluk, nem izgatja őket. Ők még mindig uj konjunkturát remélnek. A remény ugyan sovány, a nagyvágók pocakja azonban annál kövérebb. Ők tovább bíráják, mint a kisebb husiparosok, akik sietnek feladni olcsóbban is készletükön. A henteseknél valamit esett a sonka ára. A prágait már 240—260 K-ért, a magyar sonkát 160 K-ért a téli szalámit 240 K-ért adják. Zsir 70—80 K, zsirszalonna 60—78 K, a sertéscsomb 60—68 K, a karaj 82—92 K, de van olcsóbb.

Teljes az ánanarchia a zöldség és a gyümölcs-piacon.

Egyes helyeken sokszor a kétszeresét vagy háromszorosát kérik ugyanegy árunak. Nagyot esett a zöldborsó ára, 20—30 K-ról 5—6-ra csökkent le kilója. Ezt az olcsóságot a piacra vetett áru hallatlan mennyisége magyarázza és az elárúsítók azzal próbálnak védekezni ellene, hogy kifejtik és szemes borsót árulnak 14—16 K-ért kilóját. Ez ugylátszik, jobb üzlet. A cseresznye ára tegnap esett, 22—26 K-ért adták a legszebb gyümölcsöt, mára azonban, bizonyára a holnapi ünnepre való tekintettel, újra 35—40 K a szebbje. Van már meggy is, kilója 20—30 K. *A zöldség-jélek azonban nagyon drágák.* Vékony, silányka csomókat látunk, pár szál petrezselyem, zeller 2—3—4 K. Uj sárgarépa csomója 6—12 K. Uj hagyma csomója (három-négy darab) 6—8 K. A spárga csomója 10—12 K, kilóját 40—50, sőt 60 K-ért is árulják. Egy fej kalarabé 2—3 K, egy fej saláta 1.53 K, uj burgonya kg.-ja 22—30 K. Egyszóval mindenki annyit kér, amennyi jól esik neki. Itt igazán közbe kellene lépni a rendőrségnek és az Árvizsgáló Bizottságnak.

A gomba becsülete — Párisban

A gombaárusokat csak nehezen sikerült felfedeznem. Valamikor a csarnok bejárójánál volt a helyük, *Fleischer* Rezső ujonnan odaépített hentesboltjával azonban hátrább szorította őket és most ott pironkodnak az árusok a félreeső hely közelében.

— *Elég szegény, hogy ezt csinálták velünk* — panaszkodik előttem *Vaskó Károlyné*. Más országokban, Párisban — tette hozzá lendülettel és nem csekély büszkeséggel — a legelőkelőbb cikk a gomba, nálunk csak annyira becsülik, hogy ideudgnak minket az illemhely mellé, ahol

senki sem keres bennünket. Az áru megromlik, a nyakunkon marad, ráfizetünk. Ezt írják ki az újságba a szerkesztő urak! Nem állhattam megjegyzés nélkül:

— Talán nem is a hely, hanem az árak miatt kerülnek magukat a vevők! — És rámutattam a százhatvan koronás champagne-ra és a nyolcvan koronás levesgombára. Szavaimra azonban viharos tiltakozásban tört ki az egész gombapiac:

— Már hogy mondhat ilyet az ur, Isten csak akkor tenyészti a gombát, amikor eső van. De ebben a szárazságban nekünk kell érte megdolgoznunk!

A szamóca karrierje

Kis fonott kosarakkal dusan megrakott polcokon piroslik az eper és az aprószemű szamóca. A zamatos gyümölcs ingerlően kínálkozik és már-már venni akarok, de megdöbbenve riadok vissza az árak látára. Százötven-százhatvan korona egy kiló szamóca, amelynek termeléséhez, akár csak a gombánál, épügy szükségtelen az emberi munkaerő és csak a jó Isten esője és napsugara érleli meg.

— Hja kérem, igaz ez — felelte az árus — de le is kell ám szedni, be is kell hozni és nekünk is kell valamit keresnünk — tette hozzá szerényen.

Az eper már olcsóbb valamivel. Kilója 40—60 korona, de a változtatottját tálcakosárban kínálják 70—80 K-ért. Azonban így is elfogy, megveszik a gazdagok s az előkelő vendéglősök, akik minden árat megadnak ezért a csemegéért és még így sem jizetnek rá.

Nem veszik a libát

Nem megy a libásoknak. Alig ödög valaki üzleteik körül és inkább csak ki-

váncsi érdeklődésből nézegetik a szegénylőgő kövér és sovány libákat, a pulárdt, a kacsát és azután tovább megy, hiába kínálják fennhangon az árusok portékájkát. Nem kell nagy lelki erő hozzá, hogy a csábitásnak ellenálljanak, mert bizony a libapescenyét még hosszú ideig nem szegény embernek teremtették. Az ideai liba kilója 90—110 K, a pulárdé 70—90 K, idei csirke 50—80, pulykakakas 80, jérce 60 K, tyuk 80, ősi liba 80 K, libanáj 200—300 K, libaszir 120 K.

Teljesen üzlettelenek a halárusok bódéi, ahol a jegelt ponty apraját 20—30 K-ért, a nagyobbját 50—60 K-ért adják különként. A jobb halak már drágábbak s többnyire száz koronánál is többet kérnek kilójáért. Nem is veszi senki. Egy helyen levesrákot árultak darabját négy koronáért. Kis üzletet csinálnak a tejtermékek is, akik ugylátszik kartellt kötöttek, mert árak teljesen egyformák: juhsajt 80 K, tehénturó 30 K, csemegeturó 94 K, trappista sajt 100 K kg.-ként, a tejfel literje 32 K, a tojás darabja 3 K. Ugylátszik szabad már vaját is árulni, ami eddig tilos volt. Több helyen látunk vaját, mindenütt 155 K-ért adják kilóját.

A Dunaparton alig van vásár

A felsőparton csak gyümölcsöt, cse-resznyét, meggyet, szamócat, epret árulnak, arrébb, a bulgárok bódéiban zöldség, hallatlan bőségben, de ugyanazok

az árakon, mint bent a csarnokban. Hajnalban kezdődik a láncolás a parti hajónál, amely gyümölcszel és zöldséggel megrakodva kora reggel fut be. Itt rohanják meg már a termelőket a pesti ember életének megrablói, üres zsebünk vámszedői, a láncosok, akik minden árut összevásárolnak, alku nélkül adva meg az árat, hogy pár óra múlva száz-százötven százalékos nyereséggel adjanak tul rajta néhány lépcsőfokkal feljebb, a kisárusoknak, akik a lánc utolsó szemét képviselik és bizony nem sok hasznot vágnak már zsebre.

— A felét el kellene innen ráncigálni — bosszankodik a rendőr, — de nem lehet velük bírni. Nem lehet őket eléggé megfigyelni. Minden nap itt vannak s olyan óvatosak, hogy alig lehet megcsipni őket. Eppen az elébb tett panaszt egy kisárus, akinek reggel egész áruját valósággal kiragadta a kezéből rendes közvetítője, egy galiciáner, hogy majd jó haszonnal tovább adja. Az asszony persze boldog volt, hogy nem kell tovább kinlódnia a portékával és most aztán elszirta, hogy különként öt koronával csaptak be őt a vevője, akit ugylátszik nem nagyon bánt a «fehér terror» uralma és akit most az alsóparton szolgálatot teljesítő rendőrfelügyelőnél jelentett fel.

Lenéztünk az alsópartra is. Csak üres gyümölcsös kosarakat láttunk. Itt már mindent eladtak, itt már mindent elvittek a láncosok. Az elárusítók ott ülnek a ponyvasátrak alatt, tízóraznak, beszélnek és számolják pénzüket. A papírpézt kosárszámra áll egyik-másiknál és most osztályozzák. Az alsó rakpart kőfala mellett meghúzódó kiskantinban pezseg az élet, a kiszolgáló lány serényen hordozza a torma virslit, a korsó söröket a hajnali munkában kimerült parti hordároknak. Egy trikós, izmos, vállas munkás bágyadtan törölgeti verejtékes homlokát, nagyot huz a sörből. Mi pedig busan állapítjuk

meg:

— Ugy látszik, az olcsósági hullám egészen eltűnt, csak a hűhullám maradt meg...

(csák)